

V Bruselu dne 22.11.2017
COM(2017) 690 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉ
CENTRÁLNÍ BANCE, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU
VÝBORU, VÝBORU REGIONŮ A EVROPSKÉ INVESTIČNÍ BANCE**

Roční analýza růstu na rok 2018

1. ÚVOD

Evropské hospodářství nabírá v měnícím se politickém kontextu na síle. Růst předčil očekávání, nezaměstnanost klesá, investice se začínají zvyšovat a veřejné finance se zlepšují. Hospodářství v EU jako celku a hospodářství v eurozóně za posledních 18 čtvrtletí trvale roste v rámci oživení, které se nyní rozšířilo do všech členských států. Zaměstnanost roste a v druhém čtvrtletí roku 2017 mělo práci 235,4 milionu lidí, což je více, než kdykoli předtím. Od okamžiku, kdy se současná Komise ujala úřadu, bylo v EU vytvořeno 8 milionů nových pracovních míst, z toho 5,5 milionu v eurozóně¹. Míra nezaměstnanosti dosahuje v EU 7,5 % a v eurozóně 8,9 %, což jsou nejnižší úrovně za posledních devět, respektive osm let. Dlouhodobá nezaměstnanost a nezaměstnanost mladých lidí rovněž klesá. Stav veřejných financí se výrazně zlepšil a pomalu se znovu zvyšují investice. K těmto pozitivním trendům přispěly strukturální politiky spolu s podpůrnými makroekonomickými politikami.

Tato pozitivní dynamika je pro EU příležitostí k opětovnému nastartování udržitelné hospodářské a sociální konvergence. Ve všech členských státech byl zaznamenán kladný růst, nicméně státy se nacházejí v různých fázích svých cyklů a v různých situacích, pokud jde o výrobu a zaměstnanost před krizí. Práci nemá dosud 18,9 milionu lidí, investice jsou stále příliš nízké, růst mezd je utlumen, přetrvává stagnace trhu práce a jádrová inflace zůstane dle předpovědi nízká. V některých členských státech je růst i nadále brzděn vysokými úrovněmi zadlužení. Trend oživení je možné podpořit, a to zejména prostřednictvím strukturálních reforem, které vytvářejí podmínky pro posílení investic a zvýšení růstu reálných mezd za účelem podpory domácí poptávky, což přispěje k obnově vnitřní a vnější rovnováhy v eurozóně.

Nadále je třeba pokračovat v provádění probíhajících reforem. Současně je nutné pomocí dalších strukturálních reforem zajistit, aby se evropské hospodářství stalo stabilnějším, inkluzivnějším a odolnějším. Evropské ekonomiky a společnosti se musí stát méně zranitelnými a musí být schopny lépe reagovat na otřesy, a lépe schopny se přizpůsobovat dlouhodobým strukturálním změnám a využívat jich. Aby toho mohlo být dosaženo, musí hospodářské, finanční a fiskální politiky zajistit makroekonomickou stabilitu a minimalizovat vystavení vnějším či domácím otřesům. Efektivně fungující a flexibilní trhy výrobků, práce a kapitálu mají zásadní význam pro zajištění toho, aby zdroje byly využívány co nejproduktivněji. Zvýšení produktivity závisí na investicích, inovacích, vzdělání a kvalifikované pracovní síle. Lidé musí mít možnost v celém průběhu svého pracovního života využívat příležitosti a v případě potřeby se moci spolehnout na záchrannou sociální síť. Do poloviny roku 2018 by členské státy měly přijmout vhodná opatření k provedení doporučení Rady „Cesty prohlubování dovedností: nové příležitosti pro dospělé“², a to v souladu se závazkem učiněným při přijetí v prosinci 2016.

Fiskální politiky by měly nalézt přiměřenou rovnováhu mezi zajištěním udržitelnosti veřejných financí, zejména snížením vysokého zadlužení, a podporou hospodářského oživení. Nízké náklady na financování mohou být pro vlády příležitostí, jak předsunout vysoce kvalitní investiční programy. Prioritou musí být nadále snížení vysoké míry zadlužení a opětovné vytvoření fiskálních rezerv. Vlády by měly zlepšit udržitelnost svých veřejných financí, zejména v případě vysoké míry zadlužení. Tomu by mohlo napomoci odstranění

¹ Čistá změna zaměstnanosti mezi třetím čtvrtletím roku 2014 a druhým čtvrtletím roku 2017.

² Úř. věst. C 484, 24.12.2016.

mezer v systémech zdanění nebo lepší zaměření výdajů. Zásadní význam má i nadále zkvalitnění struktury veřejných financí.

Hospodářská krize zdůraznila význam zdokonalení a dokončení struktury hospodářské a měnové unie (HMU) ku prospěchu celé EU. Během krize bylo učiněno mnohé. Byla například vytvořena Evropská fiskální rada a byly zřízeny vnitrostátní rady pro produktivitu. Jak je uvedeno v diskusním dokumentu Komise o prohloubení hospodářské a měnové unie³, nedostatky však přetrvávají. Komise v prosinci 2017 předloží komplexní balíček opatření, která mají HMU učinit odolnější, demokratičtější a účinnější.

Tato roční analýza růstu stanoví hospodářské a sociální priority pro Evropskou unii a její členské státy pro nadcházející rok. Magický trojúhelník podpory investic, provádění strukturálních reforem a zajišťování odpovědných fiskálních politik přináší výsledky. Tento přístup by měl pokračovat, vzhledem k různým fázím hospodářského cyklu, v nichž se členské státy nacházejí. Strukturální reformy, jejichž cílem je zkvalitnění trhů práce a sociální politiky, by měly napomoci tomu, aby pracovní síla získala potřebné dovednosti, a podpořit rovné příležitosti na trhu práce, spravedlivé pracovní podmínky, růst produktivity práce s cílem podpořit růst mezd, jakož i udržitelné a přiměřené systémy sociální ochrany. Směr by měl udávat evropský pilíř sociálních práv, který byl nedávno schválen na sociálním summitu v Göteborgu společným prohlášením orgánů EU⁴. Účinné a spravedlivé systémy daní a dávek, jakož i efektivní a moderní veřejné instituce, doplněné pokud možno strukturami eGovernment, hrají klíčovou úlohu při vytváření vyváženého a uceleného souboru politik a měly by být prioritou.

Politické pokyny v této roční analýze růstu vycházejí z široké škály podnětů. Byly vypracovány v úzké spolupráci s veřejnými orgány a sociálními partnery. Vycházejí z projevu předsedy Junckera o stavu Unie v roce 2017, evropského pilíře sociálních práv, bílé knihy o budoucnosti Evropy⁵ a pěti návazných diskuzních dokumentů⁶. Zohledňuje diskuze s Evropským parlamentem, Radou a ostatními orgány EU, vnitrostátními parlamenty a sociálními partnery. K roční analýze růstu je připojeno doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny⁷, zpráva mechanismu varování⁸, sdělení o návrzích rozpočtových plánů předložených členskými státy eurozóny⁹, návrh na změnu hlavních směrů politik zaměstnanosti¹⁰ za účelem zajištění soudržnosti s evropským pilířem sociálních práv a návrh společné zprávy o zaměstnanosti¹¹.

Evropský pilíř sociálních práv

Dne 17. listopadu 2017 Evropský parlament, Rada a Komise schválily v prohlášení podepsaném na sociálním summitu na téma spravedlivých pracovních míst a růstu evropský pilíř sociálních práv. Pilíř stanoví 20 klíčových zásad a práv, které se týkají rovných

³ COM(2017) 291.

⁴ Dokument Rady č. 13129/17.

⁵ COM(2017) 2025.

⁶ COM(2017) 206, COM(2017) 240, COM(2017) 291, COM(2017) 315, COM(2017) 358.

⁷ COM(2017) 770.

⁸ COM(2017) 771.

⁹ COM(2017) 800.

¹⁰ COM(2017) 677.

¹¹ COM(2017) 674.

příležitostí a přístupu na trh práce, spravedlivých pracovních podmínek a sociální ochrany a sociálního začlenění.

Evropský pilíř sociálních práv formuluje zásady a práva, které jsou nezbytné pro spravedlivé a dobře fungující trhy práce a systémy sociálního zabezpečení v Evropě 21. století. Má udávat směr pro obnovený proces konvergence vedoucí k vytvoření lepších pracovních a životních podmínek, a je přímo inspirován širokou škálou existujících osvědčených postupů v celé Evropě a vychází z obsáhlé legislativy, která existuje na úrovni EU a na mezinárodní úrovni.

Zásady a cíle evropského pilíře sociálních práv budou sloužit jako referenční bod pro další provádění evropského semestru pro koordinaci politik. Jsou již zohledněny v návrhu společné zprávy o zaměstnanosti a návrhu nových hlavních směrů politiky zaměstnanosti, které jsou připojeny k této roční analýze růstu. Komise bude v této práci pokračovat analýzou, která bude začleněna do nadcházejících zpráv o jednotlivých zemích, a přípravou doporučení pro jednotlivé země v cyklu evropského semestru 2018.

2. POSÍLENÍ INVESTIC NA PODPORU OŽIVENÍ A ZVYŠOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO RŮSTU

Domácí poptávka těží z nárůstu investic a lepších podmínek pro spotřebu. Zvýšená důvěra občanů a podniků v ekonomiku naznačuje, že oživení získává pevnější základy. Díky lepší finanční situaci domácností a poklesu nezaměstnanosti roste spotřeba. Jsou však potřebná další opatření, aby bylo možné posílit investice a zvýšit budoucí hospodářskou produkci, zejména zaměřením se na udržitelné projekty s dlouhodobějšími ekonomickými přínosy.

Investice zvyšující produktivitu mají zásadní význam pro zajištění budoucích vyhlídek růstu. Cílené investice v oblastech, jako je infrastruktura, vzdělávání, odborná příprava, zdravotnictví, výzkum, digitální inovace a oběhové hospodářství mohou zvýšit jak produktivitu, tak zaměstnanost. Je však nutné zabránit vzniku bublin spojených s neefektivním umístěním zdrojů. Jak hospodářská krize ukázala, je to důležité zejména v eurozóně, v níž jsou ekonomiky finančně více integrované a jsou vystaveny větším efektům přelévání. Dosáhnout toho může pomoci i silnější mikro- či makrobezpečnostní dohled.

Vyváženější obnovení rovnováhy v eurozóně by pomohlo zlepšit investiční prostředí. Všechny země by měly odstranit překážky bránící investicím, avšak k obnovení rovnováhy rovněž přispěje, když země eurozóny s vysokým přebytkem na běžném účtu budou více investovat. Soukromí investoři k investování potřebují atmosféru důvěry a jistoty. Obnovená strategie průmyslové politiky EU¹² podpoří další soukromé investice prostřednictvím pobídek k využívání nových digitálních a klíčových základních technologií a snižování stávající nerovnováhy mezi riziky a výnosy.

Podpora investic prostřednictvím reform

Členské státy by měly pokračovat v reformách s cílem podpořit investice, aktivovat veřejné finanční prostředky za účelem mobilizace soukromých investic a zlepšit podnikatelské prostředí. To by pomohlo posílit ekonomickou odolnost a mělo by to pozitivní dopad na dlouhodobou hospodářskou konvergenci a na snížení sociálních

¹² COM(2017) 479.

nerovností. Cílem reforem by mělo být zlepšení podnikatelského prostředí, zjednodušení daňového systému a jeho úpravy s cílem učinit jej příznivějším pro investice, zefektivnění veřejné správy a odstranění nepružností na trhu výrobků a trhu práce.

Silnější a efektivnější veřejné instituce mají zásadní význam pro budování odolných hospodářských struktur, které posílí investice a růst, a zároveň plně respektují právní stát. Investiční plán pro Evropu prokázal, že využívání finančních prostředků EU je účinnější v členských státech se silnými koordinačními a plánovacími strukturami. Tyto země bývají úspěšnější při zajišťování stabilního přísunu projektů. Plánovací struktury a koordinace by měly být posíleny a měla by být snížena administrativní zátěž pro investory. Země s efektivnějšími institucemi jsou rovněž většinou méně postiženy výkyvy růstu a závažnými výpadky produkce. Například účinné systémy soudnictví podporují podniky tím, že usnadňují vymahatelnost smluv a přispívají k boji proti korupci. Korupce v některých členských státech představuje překážku pro investice, vytváří nejistotu v podnikatelském prostředí, zpomaluje procesy a může způsobovat další náklady. Právní stát a zlepšení nezávislosti, kvality a účinnosti systémů soudnictví jsou klíčové pro vytvoření příznivého podnikatelského prostředí¹³. Účinné insolvenční rámce umožňují restrukturalizaci a likvidaci firem, které nejsou životaschopné. Členské státy, u nichž je to nutné, by měly pracovat na postupném zlepšení svých institucí.

Integrace finančních trhů oproti ostatním srovnatelným ekonomikám stále značně zaostává. To je obzvláště kritické pro eurozónu, kde má při absenci interních směnných kurzů a výrazného veřejného sdílení rizik zásadní význam soukromé sdílení rizik. Dokončení bankovní unie, v níž snížení rizik jde ruku v ruce se sdílením rizik, musí postupovat rychleji. Makro finanční stabilita by značně posílilo přijetí společného jištění pro Jednotný fond pro řešení krizí a společného systému pojištění vkladů, jakož i regulačních opatření navržených Komisí v listopadu 2016 a snížení velkého objemu znehodnocených aktiv, která jsou dědictvím krize. Po dokončení vytvoří bankovní unie a unie kapitálových trhů nezbytné podmínky pro rozsáhlejší přeshraniční poskytování finančních služeb a vyšší úroveň absorbování otřesů v eurozóně.

Silnější ekonomický růst a opatření pro jednotlivé země vedly k značnému zlepšení kvality aktiv bank v řadě členských států. Míra úvěrů v selhání obecně klesá, ačkoliv v řadě členských států zůstává vysoká a je i nadále překážkou ziskovosti bank, zejména u středních a malých bank. To zase ztěžuje financování reálné ekonomiky. Akční plán o úvěrech v selhání schválený v červenci 2017 by se měl začít okamžitě provádět.

Unie kapitálových trhů v sobě skrývá značný potenciál pro zlepšení přístupu k alternativním, potenciálně levnějším zdrojům financování. Posílila by kapacitu k absorpci otřesů v eurozóně prostřednictvím přeshraničního vlastnictví finančních aktiv. Její úspěch se bude odvíjet od míry politického odhodlání na straně Evropského parlamentu a členských států od toho, jak budou účastníci trhu využívat dostupné finanční a investiční příležitosti.

Je třeba zajistit větší transparentnost kapitálových toků. Komise nedávno navrhla nová pravidla transparentnosti pro zprostředkovatele, kteří svým klientům navrhuji a doporučují strategie daňového plánování¹⁴. To pomůže v boji proti vyhýbání se daňovým povinnostem. Do konce roku 2017 by EU měla mít společný seznam nespolutracujících jurisdikcí, který poskytne silnější nástroj pro zacházení se třetími zeměmi, které odmítají hrát podle pravidel.

¹³ Roční srovnávací přehled EU o soudnictví uvádí údaje o těchto faktorech s cílem zvýšit účinnost vnitrostátních systémů soudnictví.

¹⁴ COM(2017) 335.

Komise bude rovněž nadále prosazovat zlepšení mezinárodního daňového rámce za účelem zajištění spravedlivého a účinného zdanění společností na celém světě a za účelem zajištění daňových základů členských států.

Obchodní a investiční činnosti, které přinášejí prospěch všem, musí být bezplatné, spravedlivé, vzájemně prospěšné a musí být založeny na rovných podmínkách. Komise prosazuje ambiciózní soubor obchodních jednání k otevření nových trhů jako klíčové hnací síly pro zajištění zaměstnanosti a růstu na domácí půdě a zajištění toho, aby celosvětový obchod byl založen na pravidlech. Je rovněž vyvíjeno úsilí v oblasti reformy nástrojů na ochranu obchodu, tak aby EU mohla účinně a rychle řešit nekalé obchodní praktiky a narušení trhu. Komise rovněž navrhla evropský rámec pro sledování přímých zahraničních investic¹⁵ z důvodů bezpečnosti nebo veřejného pořádku.

Investice, které zvyšují udržitelnost životního prostředí, mají potenciál podporovat produktivitu v celém hospodářství prostřednictvím účinnějšího využívání zdrojů a nižších nákladů na vstupy, přičemž snižují externí náklady a dopady. Podpora přechodu na oběhové hospodářství vytvoří nová pracovní místa ve službách v oblasti inovací, údržby a oprav, a v odvětvích zabývajících se navrhováním a výrobou nových, udržitelnějších výrobků. Potenciální specifické oblasti zahrnují veřejné zakázky, investice do odpadní a vodní infrastruktury, výstavbu, kritické suroviny, biopaliva a biochemické látky.

Co nejlepší využívání rozpočtových prostředků EU a členských států

Během hospodářské a finanční krize, kdy byly vnitrostátní rozpočty pod značným tlakem, se rozpočet EU ukázal být mocným nástrojem k podpoře investic do soudržnosti, konektivity EU (odvětví dopravy, energetiky a digitální odvětví), inovací, životního prostředí a podpory malých a středních podniků. V některých členských státech byl či stále je hlavním zdrojem investic. Zásadní úlohu při stimulování soukromých investic sehrál Evropský fond pro strategické investice (EFSI). Tím se ukázalo, že rozpočet EU dokáže rychle reagovat na nové výzvy a vytvořit značný pákový efekt¹⁶. Současně zavádění těchto fondů prokázalo, že jejich reálný dopad se neprojeví, pokud nebudou rovněž odstraněny ostatní překážky.

Od listopadu 2017 investiční plán pro Evropu již ve všech 28 členských státech mobilizoval další investice ve výši 251,6 miliardy EUR. To představuje 79,8 % původního cíle ve výši 315 miliard EUR. Nařízení o EFSI 2.0 prodlouží fungování fondu do konce stávajícího víceletého finančního rámce v roce 2020. Zvýší záruku EU z 16 miliard na 26 miliard EUR a kapitál Evropské investiční banky z 5 miliard na 7,5 miliardy EUR. Tím by měly být do roku 2020 mobilizovány soukromé a veřejné investice ve výši 500 miliard EUR.

Veřejné a soukromé investice mají zásadní význam pro zvýšení potenciálního růstu ve střednědobém až dlouhodobém horizontu. Pro zlepšení obchodních činností firem a jejich produktivity je potřebná fyzická a jiná infrastruktura. Větší příspěvek soukromého sektoru k rozvoji lidského kapitálu a projektům infrastruktury by doplnil a aktivoval podporu veřejného sektoru. Do budoucna by bylo vhodné vytvořit finanční rámec, jenž podpoří investice a mobilizaci soukromého kapitálu, který rovněž umožní kombinaci finančních nástrojů a grantů za účelem pomoci zahájení realizace projektů.

¹⁵ COM(2017) 487.

¹⁶ V září 2016 Komise navrhla posílení a rozšíření Evropského fondu pro strategické investice do roku 2020 (COM(2016) 597).

Investice do vysoce kvalitního vzdělávání, odborné přípravy, růstu produktivity práce a aktivních politik na trhu práce mají zásadní význam pro posilování postavení lidí a jejich začlenění na trh práce, což je stále ten nejlepší prostředek, jak se vymanit z chudoby a sociálního vyloučení. Je nezbytné vybavit lidi odpovídajícími dovednostmi a poskytnout jim podporu na měnícím se trhu práce. Obzvláště nezbytné je rozvíjení digitálních dovedností.

Evropané potřebují dostupné, přístupné a kvalitní služby. Zásadní význam pro zajištění rovných příležitostí pro všechny mají služby, jako je péče o děti, mimoškolní péče, vzdělávání, odborná příprava, bydlení, zdravotní služby a dlouhodobá péče. Důležité jsou rovněž odpovídající sociální bydlení a další pomoc v oblasti bydlení. Patří sem rovněž ochrana zranitelných osob před neoprávněným nuceným vystěhováním a zabavením majetku, jakož i řešení problému bezdomovectví.

3. STRUKTURÁLNÍ REFORMY PRO RŮST PODPORUJÍCÍ ZAČLENĚNÍ, ZESÍLENOU KONVERGENCI A KONKURENCESCHOPNOST

Strukturální reformy jsou zásadní pro to, aby se ekonomika mohla vypořádat s otřesy, přizpůsobit se dlouhodobým strukturálním změnám a zlepšit sociální výsledky. V mnoha zemích ekonomická krize odhalila neexistenci odpovídajících struktur a potřebné flexibility, které by umožnily bezproblémové zvládnutí otřesů a vytvoření podmínek pro rychlé hospodářské oživení. Strukturální reformy by měly zohledňovat distribuční účinky na různé společenské skupiny a regiony. To pomůže posílit odolnost a konkurenceschopnost ekonomik a umožní jim to návrat k dlouhodobému růstu s pozitivními sociálními a hospodářskými výsledky a ke konvergenci.

Odpovídající návaznost a vhodné kombinace strukturálních reforem mají zásadní význam pro snížení jejich krátkodobých nákladů a maximalizaci jejich dlouhodobých přínosů v podobě zvýšené produktivity a růstového potenciálu. Některé strukturální reformy mohou vyvolat krátkodobé náklady závislé na výkonu a distribuční účinky, které by měly být zohledněny při jejich přípravě a provádění. Celková účinnost reforem trhu práce a reforem trhu výrobků je obvykle vyšší, pokud jsou součástí dobře promyšleného balíčku. Reformy veřejné správy a podnikatelského prostředí mají navíc minimální krátkodobé náklady a mohou být účinné v kterémkoli okamžiku hospodářského cyklu, což představuje pádný argument pro jejich provádění. Budování integrity a transparentnosti ve veřejných správách, včetně provádění účinné politiky v oblasti předcházení korupce, má zásadní význam pro poskytování vysoce kvalitních služeb pro podniky a občany.

Nový nástroj na podporu úsilí v oblasti strukturálních reforem

Program na podporu strukturálních reforem financuje individuálně uzpůsobenou, účelově vázanou technickou podporu pro členské státy s cílem pomoci jim při jejich reformním úsilí. Na období od roku 2017 do roku 2020 disponuje rozpočtem ve výši 142,8 milionu EUR a pomáhá členským státům při provádění reforem, které považují za nezbytné k tomu, aby své ekonomiky učinily konkurenceschopnějšími a příznivějšími pro investice. Podpora je k dispozici všem členským státům EU, řídí se poptávkou a nevyžaduje žádné spolufinancování. Program provádí Útvar Komise na podporu strukturální reformy ve spolupráci s dalšími útvary Komise. Útvar Komise na podporu strukturální reformy dosud poskytl podporu patnácti členským státům učenou na provedení více než 150 projektů podpory. V rámci cyklu programu na podporu strukturálních reforem pro rok 2018 obdržel Útvar na podporu

strukturální reformy 444 žádostí o podporu od více než dvaceti členských států, což značně převyšuje rozpočet tohoto programu na rok 2018 ve výši 30,5 milionu EUR.

Technická podpora zahrnuje reformy v oblastech správy věcí veřejných a veřejné správy, správy veřejných financí, podnikatelského prostředí, trhů práce, zdravotních a sociálních služeb, finančního sektoru a přístupu k financování. Vychází z osvědčených postupů z celé Evropské unie, jakož i z odborných znalostí mezinárodních organizací, soukromého sektoru a Komise. Praktická podpora a pokyny jsou poskytovány během celého procesu reformy, od přípravy po návrh, až po provádění a hodnocení reforem. Pomáhá při provádění reforem uvedených v ekonomických ozdravných programech a priorit stanovených v procesu správy ekonomických záležitostí, zejména v doporučeních pro jednotlivé země v rámci evropského semestru, jakož i opatření souvisejících s prováděním právních předpisů Unie.

Zajištění většího sblížení a začlenění je důležité zejména pro členské státy eurozóny.

Reformy, které zvyšují hospodářskou soutěž na trhu výrobků a zlepšují podnikatelské prostředí a kvalitu institucí, zvyšují ekonomickou odolnost v členských státech eurozóny. Další integrace na jednotném trhu se ukázala být důležitým motorem růstu. Snižování rozdílů v konkurenceschopnosti vyžaduje rovněž silnější základy růstu a rychlejší růst produktivity v zemích, které zaostávají. Rychlejší růst reálných mezd v eurozóně jako celku by pomohl udržet domácí poptávku.

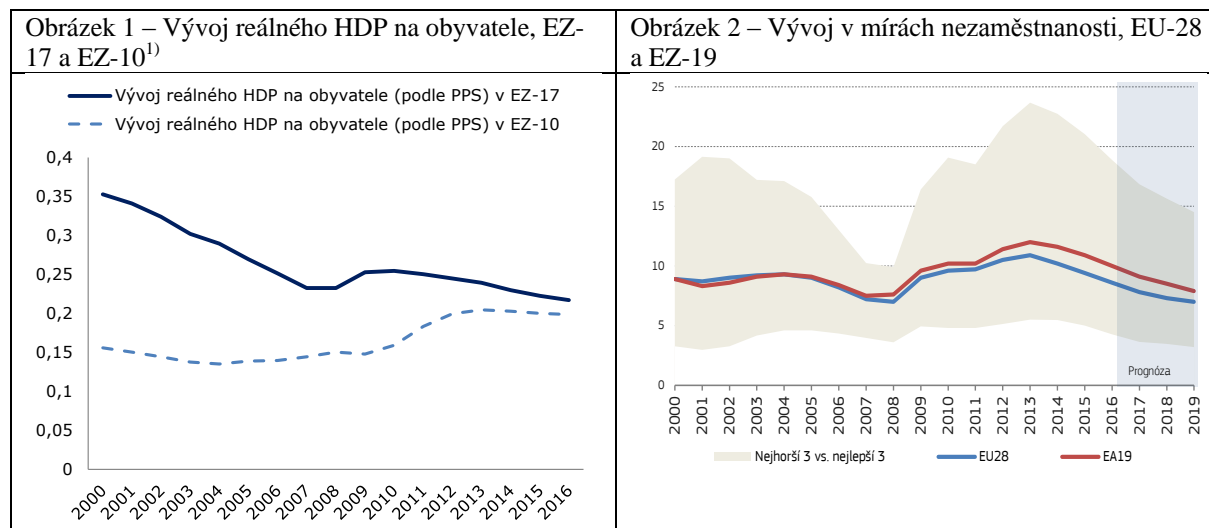
Odolnost a konvergence

Jak bylo zdůrazněno ve zprávě pěti předsedů a zopakováno v diskusním dokumentu o prohloubení hospodářské a měnové unie, konvergence směrem k odolnějším hospodářským strukturám v členských státech je nezbytným prvkem pro dlouhodobý úspěch HMU. V posledních letech se ukázalo, že nedostatečná odolnost jedné či několika ekonomik eurozóny může mít závažné a trvalé dopady na příjmy a zaměstnanost v dotčených zemích, v dalších zemích a v eurozóně jako celku. To platí zejména pro země, u nichž se v minulosti nahromadila rizika.

Schopnost ekonomiky zmírňovat účinky otřesů je ovlivněna stupněm sdílení rizika prostřednictvím finančních trhů. V této souvislosti se jednotný trh ukázal jako hlavní motor konvergence, který může pomoci zvýšit odolnost a působit jako tlumič neočekávaných otřesů. Řádně kapitalizovaný bankovní sektor a plnohodnotná unie kapitálových trhů mají zásadní význam pro posílení kapacity k absorpci otřesů. Řádně fungující instituce trhu práce a konkurenceschopné trhy výrobků a služeb mohou rovněž pomoci reagovat na otřesy a dlouhodobé strukturální výzvy, s nimiž se naše společnosti potýkají. Vlády mohou rovněž podporovat korekci prostřednictvím účelných a efektivních politik v oblasti výdajů a příjmů a vytvářením fiskální rezervy v dobrých časech.

Reálná konvergence životní úrovně a úrovně příjmů je nezbytná pro dosažení hospodářské a sociální soudržnosti a plné zaměstnanosti, jež jsou jedněmi z cílů Unie. V prvních deseti letech HMU došlo ke značnému nárůstu reálného příjmu a členové eurozóny s původně nižší životní úrovní ostatní členy dohnali, pokud jde o HDP na obyvatele. Tento vývoj byl nepříznivě ovlivněn krizí, která začala v roce 2008 (obrázek 1). Situace se v posledních letech zlepšila, ale pokud zohledníme pouze původní členy eurozóny, tak jen velmi mírně. Míry nezaměstnanosti v celé eurozóně se před krizí rovněž sblížily, avšak po krizi opět vykazují výraznější rozdíly (obrázek 2). Od roku 2013 se rozdíly v mírách nezaměstnanosti mezi členskými státy začaly opět zmenšovat, avšak stále zůstávají vyšší než před krizí.

Tento vývoj reálné konvergence lze vysvětlit rozdíly v hospodářských strukturách. Části eurozóny s efektivnějšími trhy výrobků a práce a efektivnějšími veřejnými správami byly schopny krizi čelit lépe. Přísnější a trvalejší proces strukturálních reforem prováděných v náležitě posloupnosti, které mají řešit dlouhodobé strukturální změny, by posílil odolnost ekonomik. Na podporu reálné konvergence, která by byla udržitelná v čase, jsou potřebné odolné hospodářské struktury. Měly by být doplněny politikami, které podporují produktivitu a potenciální růst ve střednědobém až dlouhodobém horizontu, jakož i vhodnými makroekonomickými politikami.

Poznámky: 1) Údaje bez Irska a Lucemburska.

Podpora dobře fungujících trhů práce a moderních systémů sociálního zabezpečení

Globalizace a technologický pokrok mění způsob našeho života a práce. Vytvářejí nové příležitosti ke zvyšování produktivity, k podpoře podnikání, k vytváření pracovních míst a ke zvyšování životní úrovně. Současně transformují rostoucí počet hospodářských odvětví a obchodních modelů, jakož i samotný trh práce a jsou spojeny s častějšími změnami způsobů zaměstnávání a typů zaměstnaneckého poměru. Trhy práce vykazují znaky polarizace dovedností, což může způsobit polarizaci příjmů a slabší sociální soudržnost. Dopad změn je často nejvíce pocíťován na místní úrovni, což vede k potřebě cílených veřejných intervencí. Došlo k nárůstu využívání flexibilnějších a méně standardních forem zaměstnání. To může být příležitost pro společnosti, aby přizpůsobily své hospodářské cykly, a pro jednotlivce, aby přizpůsobili své kariérní profily vytoužené rovnováze mezi pracovním a soukromým životem. Vystávají však i otázky týkající se jistoty zaměstnání, výdělků a pracovních podmínek a mohlo by to vést k vyloučení ze sociální ochrany. Proto je mimořádně důležité, aby byly zavedeny pracovníprávní předpisy a právní předpisy v oblasti sociální ochrany, které reagují na tyto nové reality na trhu práce.

Dopad krize probíhal souběžně s dlouhodobějšími strukturálními činiteli změn. Pracovní život se prodlužuje a profesní dráha je méně přímočará. Novou výzvu představují obtíže, kterým čelí mladší generace při zapojení se do trhu práce. Zaměstnanost mladších pracovníků v posledních deseti letech stagnuje. V roce 2016 nebylo do pracovního procesu ani do vzdělávání či odborné přípravy začleněno 6,3 milionu mladých lidí ve věku 15 až 24 let. Mezigenerační spravedlnost vyvolává skutečné obavy. Bez dalších opatření může dojít k nepříznivému dopadu na růst produkce, konkurenceschopnost, udržitelnost systémů sociálního zabezpečení, důchodové nároky budoucích generací, jejich přístup ke zdravotní péči a jejich budoucí prosperitu.

Sociální partneři jsou důležitými účastníky reformního procesu. Včasné a smysluplné zapojení sociálních partnerů do tvorby, načasování a provádění reforem může zvýšit odpovědnost, dopad a realizaci. Abychom byli schopni čelit výzvám, které představují nové formy práce, je třeba vytvořit nové formy sociálního dialogu, kolektivních organizací a vyjednávání.

Rovné příležitosti a přístup na trh práce

Míra nezaměstnanosti v Evropě se nyní blíží úrovni před krizí. Chudoba a sociální vyloučení začaly klesat. Oživení však dosud nezasahuje všechny společenské skupiny a hospodářská odvětví. Většina členských států přijímá opatření ke zmenšení rozdílů pracovních příjmů mezi ženami a muži, k lepšímu začlenění znevýhodněných skupin na trh práce a ke zvýšení kvality pracovních míst a pracovního prostředí.

Účinné aktivní politiky trhu práce jsou důležité pro snižování nezaměstnanosti mladých lidí a dlouhodobé nezaměstnanosti. Členské státy by měly pomáhat lidem bez práce poskytováním podpory při hledání zaměstnání, odborné přípravě a rekvalifikaci a chránit osoby, které se nemohou do trhu práce zapojit. Měla by být podporována mobilita pracovníků napříč pracovními místy, odvětvími a lokalitami a současně by mělo být zajištěno plné respektování stávajících práv. Členské státy by měly rovněž usilovat o účinnější a individuálně přizpůsobené veřejné služby zaměstnanosti. Komise navrhne několik nových iniciativ, včetně vytvoření nového Evropského orgánu pro pracovní příležitosti.

Členské státy musí pomáhat lidem ve získávání dovedností, které jsou potřebné na trhu práce. Míra ovládnutí základních dovedností ve většině členských států stagnuje nebo klesá. Pokud jde o dospělé, zůstávají nedostatečné základní dovednosti příčinou obav a působí jako brzda hospodářství. Například 90 % všech pracovních míst vyžaduje digitální dovednosti, avšak dle odhadů 44 % Evropanů tyto dovednosti nemá. Příliš mnoho lidí, zejména s nízkou kvalifikací, zůstává bez práce nebo pracují na nejistých pracovních místech. Účast na vzdělávání dospělých stagnuje. Konkurenceschopnost Evropy a globální hospodářské postavení závisí na kvalifikované a odborně vyškolené pracovní síle. Je třeba zvýšit kvalitu a relevanci odborné přípravy a kvalifikací.

Kvalitní vzdělávání a odborná příprava musí být dostupné pro všechny. Úroveň dosaženého vzdělání zůstává nadále silně provázaná se sociálně-ekonomickým prostředím. Je třeba vyvinout úsilí k zajištění rovných příležitostí a rovného přístupu ke vzdělávání a odborné přípravě za účelem zajištění sociálního začleňování a lepších hospodářských výsledků. To vyžaduje investice do počátečního i průběžného vzdělávání a odborné přípravy, zejména v členských státech, v nichž existují rozdíly ve výsledcích v oblasti vzdělávání a přístupu ke vzdělávání, zejména pro znevýhodněné skupiny. To rovněž vyžaduje ambicióznější přístup ke spolupráci s členskými státy, jak je uvedeno ve sdělení „Posilování evropské identity prostřednictvím vzdělávání a kultury“¹⁷. Dále je v souladu s novou agendou dovedností pro Evropu¹⁸ třeba zmodernizovat odbornou přípravu a posílit učení se práci, též prostřednictvím kvalitního učňovského vzdělávání. Je rovněž třeba usnadnit uznávání dovedností získaných mimo rámec formálního vzdělávání a odbornou přípravu a podporu pro dospělé.

Vytváření pracovních míst a spravedlivé pracovní podmínky

¹⁷ COM(2017) 673.

¹⁸ COM(2016) 381.

Dynamické a inklusivní trhy práce mají zásadní význam pro vytváření kvalitních pracovních míst, sociální začleňování, podporu podnikání a podporu přechodů na trhu práce. Inovativní formy práce by měly jít ruku v ruce s odpovídající jistotou zaměstnání a dostupnou sociální ochranou. Členské státy by měly zajistit spravedlivé a rovné zacházení, pokud jde o pracovní podmínky. Vhodná rovnováha mezi flexibilitou a jistotou na trhu práce vyžaduje řešení segmentace trhu práce, též prostřednictvím podpory přechodu na formy pracovního poměru na dobu neurčitou.

Poptávka po pracovní síle by měla být rovněž podporována přesunem daňové zátěže ze zdanění práce do jiných oblastí. Cílené snížení zdanění práce může konkrétně přispět k začlenění skupin na okraji trhu práce, jako jsou osoby s nízkými příjmy a dlouhodobě nezaměstnaní, a současně omezovat ztráty příjmů.

Podpora rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem má zásadní význam pro rovnost žen a mužů a zvýšenou účast žen na trhu práce. Je důležité zajistit všem přístup ke kvalitním službám, jako je péče o děti a předškolní vzdělávání. Rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem zlepšují rovněž systémy zdanění, které nepenalizují druhé výdělečně činné osoby, poskytování vhodného pracovního volna z rodinných důvodů a pružné uspořádání pracovní doby rodičů a osob s pečovatelskými povinnostmi.

Překážky v oblasti zaměstnanosti by měly být sníženy, zejména pro znevýhodněné skupiny, včetně domácností s jedním rodičem, osob se zdravotním postižením, národnostních menšin, uprchlíků a migrantů. Úsilí o začleňování na trh práce musí být kombinováno s podporou sociálního začlenění, jako je péče o děti, přístup ke zdravotní péči a k bydlení, spolu s odstraněním překážek, jako je diskriminace na trhu práce. Větší míra komplementarity mezi trhem práce a systémy sociálního začlenění pomůže všem zranitelným skupinám, přinese větší prosperitu pro všechny a povede k silnější sociální soudržnosti. Potřebné je rovněž přizpůsobené pracovní prostředí pro osoby se zdravotním postižením, jakož i cílená finanční podpora, která jim pomůže zapojit se plně na trh práce a do společnosti jako celku.

Krátkodobé úsilí o začlenění uprchlíků a migrantů na trh práce by mělo být nahrazeno komplexními dlouhodobějšími strategiemi s cílem rozšířit jejich dovednosti a začlenit je na trh práce. Přístup ke vzdělávání a odborné přípravě zlepšuje jejich šance na získání zaměstnání, důstojnou mzdu a začlenění do společnosti. To rovněž zlepšuje růstové vyhlídky hostitelské země a umožní to EU využít potenciálu uprchlíků a jejich rodin a jejich silné motivace stát se aktivními členy společnosti.

Růst reálných mezd jako výsledek zvýšené produktivity má zásadní význam pro snižování nerovností a zajištění vysoké životní úrovně. Dynamičtější vývoj mezd, pokud se promítne do větší domácí poptávky, by dále podpořil probíhající hospodářský růst.

Sociální ochrana a začleňování za účelem řešení nerovnosti a chudoby

Systémy sociální ochrany by měly poskytovat odpovídající a dobře cílenou podporu příjmů, podporovat účast na trhu práce a zajistit rovný přístup ke kvalitním službám. Prioritou by mělo být řešení nerovností, mimo jiné prostřednictvím koncepce vnitrostátních systémů daní a dávek. Při koncepci a provádění strukturálních politik musí být zohledněn distribuční dopad reforem. Členské státy by měly nezaměstnaným poskytnout po přiměřenou dobu přiměřené dávky, které neodrazují od práce. V některých členských státech je třeba vytvořit progresivnější systémy daní a dávek, které jsou zpravidla univerzálnější a v případě potřeby lépe testované. Systémy sociální ochrany by měly zajišťovat právo na dávky

zaručující minimální příjem pro lidi, kteří nemají dostatečné prostředky, a podporovat sociální začlenění tím, že u všech osob bude podporováno začlenění na trh práce a do společnosti.

Sociální ochrana a politiky trhu práce se rovněž musí přizpůsobit nově vznikajícím formám zaměstnání a zvýšené mobilitě pracovních sil. Více než polovina nezávislých pracovníků v Evropě nemá nárok na dávky v nezaměstnanosti. Systémy sociální ochrany by se měly přizpůsobit novým způsobům práce a zajistit, aby nároky byly přenositelné z jednoho zaměstnání do druhého, usnadnit kumulaci příspěvků z několika zaměstnání a zajistit přechod z jednoho zaměstnání do druhého.

Členské státy by měly zajistit udržitelnost a přiměřenost důchodových systémů pro všechny. To vyžaduje zajištění rovných příležitostí pro všechny pracovníky, včetně osob samostatně výdělečně činných, za účelem nabývání důchodových práv, a to rovněž v doplňkových systémech. Většina členských států reformovala své důchodové systémy, avšak k doplnění uzákoněných reforem je třeba vyvinout více úsilí. Měly by být přijaty doprovodné politiky, aby bylo zajištěno, že reformy nebudou zrušeny. Důchodové příjmy mohou být posíleny prodloužením pracovního života, přičemž je nutné navázat věk odchodu do důchodu na střední délku života, zabránit předčasnému opouštění trhu práce a podpořit jiné doplňkové zdroje příjmů v důchodovém věku. Členské státy by měly zavést opatření za účelem zajištění udržitelnosti veřejných důchodových systémů, a to i za nepříznivých podmínek.

Je třeba prosazovat reformy v oblasti systému zdravotní péče a systému dlouhodobé péče za účelem zvýšení jejich nákladové efektivity, zajištění jejich fiskální udržitelnosti a zajištění kvalitního a dostupného přístupu. Výdaje na zdravotní a dlouhodobou péči porostou v důsledku stárnutí populace a nákladových položek, které nesouvisí s demografickými faktory, jako např. technologický pokrok v léčebných metodách, včetně léčivých přípravků. Z tohoto důvodu jsou potřebná politická opatření, která umožní, aby lidé zůstali déle zdraví, a to zvýšením nákladové efektivity systémů zdravotní péče a dlouhodobé péče a zajištěním včasného přístupu k cenově dostupné a kvalitní preventivní a léčebné zdravotní péči.

Inovace a konkurenceschopnost

Koncipování trhů výrobků a služeb pro budoucnost

Nové výrobní technologie a služby mění evropský průmysl a jeho schopnost růst a být na světové úrovni konkurenceschopným. Vytvářejí pracovní místa a zajišťují vyšší produktivitu a hodnotu pro spotřebitele, a tím i přínosy pro širší ekonomiku. Budoucnost evropského průmyslu závisí na jeho schopnosti přizpůsobit se a inovovat prostřednictvím investování do nových technologií a zavedením digitalizace a dekarbonizace. Konkurenceschopnost bude záviset na schopnosti přejít na větší udržitelnost a účinnější využívání zdrojů a na schopnosti využívat výhod digitálních technologií. Podnikatelské prostředí jako celek musí umožňovat inovace a podporovat tvorbu pracovních míst.

Strukturální reformy, které posilují trh práce a trh výrobků a podporují inovace, jsou důležité k tomu, aby se ekonomiky EU staly konkurenceschopnější a odolnější. Dobře fungující trhy práce a výrobků umožňují korekce prostřednictvím hladkého upravování cen a podpory konkurenceschopnosti založené na inovacích s pozitivními dopady na dlouhodobý růst a sociální výsledky.

Zvláštní pozornost je třeba věnovat šíření nových technologií mezi malé a střední podniky. Jejich obtíže při zavádění nových technologií a získávání přístupu k novému kapitálu jsou v globalizované ekonomice založené na technologiích naléhavější. Členské státy mohou v této oblasti sehrát svoji roli prostřednictvím lepšího fungování veřejné správy,

zlepšení podnikatelského prostředí, politik týkajících se dovedností zaměřených do budoucnosti, mobility pracovních sil a regionálního rozvoje, jakož i posílením postavení spotřebitelů. Pro obnovení výrobní základny EU v rámci hospodářského oživení jsou důležité podmínky pro konsolidaci a rychlý rozvoj začínajících podniků.

Pro konkurenceschopnost podniků mají rostoucí význam podnikatelské služby. Poptávka po těchto službách roste a představují rostoucí podíl přidané hodnoty vyrobeného zboží. Z vystavení podnikatelských služeb větší konkurenci by mělo prospěch hospodářství EU jako celek, neboť výrobní odvětví využívající vyšší podíl podnikatelských služeb dosahují lepších výsledků, pokud jde o růst produktivity, než ostatní výrobní odvětví.

Větší konkurence v distribučních službách by spotřebitelům umožnila lépe využívat výhody inovací a nových technologií. Konkurenceschopné maloobchodní služby by spotřebitelům měly umožnit získat větší prospěch z digitalizace, účinnější hodnotové řetězce, větší výběr a nižší ceny. Náležité prosazování práv spotřebitelů a právních předpisů týkajících se bezpečnosti výrobků by podpořilo poskytování těchto přínosů.

Další snížení omezení na trzích služeb by zlepšilo produktivitu a konkurenceschopnost a vedlo k tvorbě nových pracovních míst. V odvětví služeb přetrvávají regulační a administrativní překážky. V odvětví podnikatelských služeb, stavebnictví, nemovitostí a cestovního ruchu mají členské státy dosud nepřiměřené požadavky, pokud jde o vyhrazené činnosti, ukládají přísnější podmínky na korporátní formy a akcionářské struktury podniků nebo vyžadují komplexní požadavky pro povolení. Snižování omezení na trhu služeb, včetně modelů založených na spolupráci, by vedlo k větší konkurenci, vyšší produktivitě, levnějším službám a větší nabídce pro spotřebitele a většímu množství pracovních míst, zejména pro mladé kvalifikované pracovníky.

Vnitřní trh EU je pro evropské společnosti odrazovým můstkem pro rozšiřování jejich podnikatelských aktivit do celého světa. Nejvíce pracovních míst je vytvářeno v oblasti informací a komunikace, administrativních a podpůrných služeb a v oblasti odborných, vědeckých a technických služeb. Celkem 85 % těchto nových pracovních míst vzniká v malých a středních podnicích. Také v odvětví obrany může skutečný jednotný trh přinést rychlé a hmatatelné změny. To znamená podporovat průmyslovou soutěž, růst produktivity, přeshraniční přístup a spolupráci mezi malými a středními podniky v dodavatelském řetězci, specializaci, úspory z rozsahu pro dodavatele, optimalizovanou výrobní kapacitu, nižší výrobní náklady a bezpečnost dodávek.

4. ODPOVĚDNÉ FISKÁLNÍ POLITIKY NA PODPORU UDRŽITELNOSTI A KONVERGENCE

Fiskální politika musí být přizpůsobena situaci v jednotlivých zemích

Po značném úsilí o fiskální korekci během krize se díky oživení dále zlepšoval stav veřejných financí. Avšak přetrvávající vysoké úrovně veřejného zadlužení v některých členských státech nebyly dosud vyřešeny. Dotčené členské státy budou pravděpodobně po snížení uvolnění měnové politiky, zejména v eurozóně, čelit vyšším finančním nákladům. Tyto vyšší finanční náklady by vyžadovaly další fiskální úsilí o omezení zvyšování míry zadlužení. Je načase přijmout opatření s cílem zabránit tomu, aby v budoucnu vznikly ještě vyšší náklady na financování dluhu, a vytvořit fiskální rezervy s cílem pomoci našim ekonomikám stát se odolnějšími vůči otřesům a vytvořit prostor pro vyšší investice. Rámec správy ekonomických záležitostí EU stanoví pro členské státy jasná pravidla a současně umožňuje v potřebných a odůvodněných případech flexibilitu.

Fiskální politika musí být přizpůsobena situaci v jednotlivých zemích. To musí být provedeno v souladu s Paktem o stabilitě a růstu a s ohledem na potřebu stabilizace a udržitelnosti. V členských státech, v nichž existují rizika pro udržitelnost, by postupná konsolidace v souladu s fiskálními pravidly EU měla být zaměřena na nastavení fiskální politiky, které posiluje probíhající oživení a zároveň zajišťuje udržitelnost veřejných financí. Zvláštní pozornost je třeba věnovat složení výdajů a příjmů. Členské státy s fiskálním prostorem by toho mohly využít za účelem zvýšení potenciálního růstu a domácí poptávky, zejména prostřednictvím investic.

Zatímco předpověď jádrové inflace zůstává nízká, existuje prostor pro vyšší růst bez spuštění inflačních tlaků. Navíc převážně pozitivní bilance zahraničního obchodu v eurozóně naznačuje prostor pro další rozšíření soukromých investic a spotřeby. Díky nízkým nákladům na financování se vládám vyplatí, aby předsunuly investiční programy prostřednictvím nových úvěrů, zejména tam, kde jsou veřejné investice na historicky nejnižších úrovních a byla zjištěna jejich potřeba.

S ohledem na tyto skutečnosti by pro eurozónu jako celek byla v roce 2018 vhodná obecně neutrální orientace fiskální politiky. Očekává se, že ekonomická situace se bude dále zlepšovat, což posílí argumenty pro další snížení veřejného zadlužení a opětovné vytvoření fiskálních rezerv, zejména ve vysoce zadlužených zemích. Avšak za účelem posílení růstového potenciálu ekonomik v eurozóně by měly být zachovány a v některých členských státech dokonce zvýšeny veřejné investice.

Efektivnější a spravedlivější zdanění a vyšší kvalita veřejných výdajů

Zlepšení kvality veřejných financí, zejména jejich složení a lepšího využívání veřejných zakázek, má zásadní význam pro efektivní vynakládání veřejných prostředků. Prostřednictvím reformy veřejné správy lze dosáhnout rychlých a značných úspor nákladů. Přizpůsobení se měnícímu se prostředí může vyžadovat zásadní transformaci role, účelu, organizace a poskytování služeb. Soubor opatření EU v oblasti zadávání veřejných zakázek¹⁹ stanoví jasné priority na podporu zadávání veřejných zakázek v praxi a podporu investic v EU. Představuje mechanismus pro velké projekty infrastruktury a doporučení k profesionalizaci veřejných kupujících. Musí být zavedena opatření pro předcházení korupci a nekalým praktikám mezi dodavateli a pro důrazné řešení nekalého zadávání zakázek.

Nedílnou součástí udržitelných veřejných financí jsou efektivní a spravedlivé daňové systémy. Větší transparentnost a vyšší efektivita mohou pomoci obnovit veřejnou důvěru v daňové systémy a zlepšit výběr daní. Spravedlivé daňové systémy podporující růst mohou snížit nerovnosti a chudobu, podpořit zaměstnanost a soukromé investice a zlepšit podnikatelské prostředí. Zásadní význam pro řešení problému kdy některé nadnárodní společnosti, které jsou na jednotném trhu ziskové, avšak platí nepoměrně nízké daně, má zajištění rovných podmínek pro všechny. Mezi hlavní opatření na úrovni EU patří přijetí právně závazných opatření proti zneužívání, zvýšená daňová transparentnost a iniciativy týkající se reformy systému DPH a společného konsolidovaného základu daně z příjmu právnických osob. Komise rovněž zahájila novou agendu pro spravedlivé a efektivní zdanění digitální ekonomiky. Boj proti daňovým únikům a vyhýbání se daňovým povinnostem vyžaduje koordinovaný postup prostřednictvím iniciativ EU a vnitrostátních politik.

Ambiciózní, komplexní a pravidelné posuzování výdajů může mít zásadní význam pro zlepšení kvality a složení veřejných výdajů. Posouzení výdajů může pomoci k dosažení

¹⁹ COM(2017) 572.

nebo zachování odpovědných fiskálních politik a přispět ke složení rozpočtu, který je příznivější pro růst, tím, že nabídne kritický přezkum trendů veřejných výdajů a určí inteligentnější a účinnější způsoby vynakládání prostředků daňových poplatníků. Tyto iniciativy se v členských státech objevují stále častěji, avšak existuje značný prostor pro zlepšení způsobu, jakým jsou prováděny, a zejména zlepšení jejich transformačního účinku na výdajovou stránku veřejných financí.

Silnější zaměření na složení a efektivnost veřejných výdajů je rovněž důležité pro lepší provádění hlavních priorit politik EU. Členské státy se například dohodly, že budou lépe koordinovat své výdaje v oblasti obrany, což by rovněž umožnilo zvýšit efektivitu. Současný roztržitý systém ovlivňuje interoperabilitu obranného vybavení. Může rovněž vést k nedostatečné přípravě a pohotovosti ozbrojených sil a k mezerám v obranných kapacitách.

5. DALŠÍ KROKY

Členské státy by měly zohlednit priority stanovené Komisí v této roční analýze růstu ve svých vnitrostátních politikách a strategiích za účelem podpory růstu, tvorby pracovních míst a sociálního začlenění a ochrany, a to zejména při definování jejich národních programů reformem. Zároveň by měly urychlit provádění svých programů reformem a plně využít politické a finanční nástroje, které mají k dispozici na úrovni EU.

Komise bude nadále pokračovat v dialogu s členskými státy zavedeném v rámci evropského semestru s cílem dosáhnout společného porozumění nejnaléhavějším výzvám v nadcházejících zprávách o jednotlivých zemích a určení oblastí pro prioritní opatření v dalším kole doporučení pro jednotlivé země. Členské státy by měly zajistit, aby vnitrostátní sociální partneři a vnitrostátní parlamenty byli plně zapojeni do reformního procesu.

Pokud jde o členské státy eurozóny, doporučení Radě týkající se hospodářské politiky eurozóny stanoví zvláštní oblasti pro opatření pro všechny státy eurozóny. Má být zaveden koordinovaný a komplexní přístup k dalšímu vývoji eurozóny ku prospěchu všech jejích členů, z něhož by měli prospěch jednotliví členové, jakož i měnová unie jako celek.

Vyhlášením evropského pilíře sociálních práv byl vytvořen základ pro konsolidaci společného přístupu k ochraně a rozvoji sociálních práv v celé Evropské unii, což by mělo být zohledněno v opatřeních prováděných všemi členskými státy. V nadcházejících týdnech Komise dále přestaví balíček navrhovaných opatření k prohloubení hospodářské a měnové unie s cílem poskytnout pevný základ pro budoucí prosperitu Evropy.